

Για το πλαίσιο θέσεων του ΓΕΩΤΕΕ αναφορικά με τον ΕΛΓΑ

Την Τετάρτη 10/1/2024, αντιπροσωπεία του Δ.Σ. του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. συναντήθηκε με τον Υφυπουργό ΥΠ.Α.Α.Τ Δ Σταμενίτη και του παρέδωσε κείμενο με τις θέσεις του επιμελητηρίου αναφορικά με τον ΕΛΓΑ. Από το κείμενο, που συναποφασίστηκε και συνδιαμορφώθηκε από ΔΑΚΕ – ΔΗΣΥ και ΓΕΚ κατόπιν συζήτησης στο ΔΣ, είναι ξεκάθαρο ότι για άλλη μια φορά το ΓΕΩΤΕΕ έρχεται, με τις πρωτοβουλίες που παίρνει, να στηρίξει την κυβέρνηση, η οποία έχει εξαγγείλει αλλαγές στον ΕΛΓΑ, και να της δώσει με τις προτάσεις του βολικό άλλοθι ώστε να προωθήσει μια σειρά από αλλαγές που έχει στα σκαριά και θα φέρουν σε ακόμα χειρότερη θέση τους βιοπαλαιστές αγρότες (πχ αυξήσεις στα ασφάλιστρα, στα ποσοστά απαλλαγής κλπ). ΔΑΚΕ – ΔΗΣΥ και ΓΕΚ υιοθετούν ως βάση της συζήτησης όλο το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο του ΕΛΓΑ και δεν θα μπορούσε να συμβαίνει διαφορετικά καθώς εκπροσωπούν τα κόμματα (ΝΔ - ΠΑΣΟΚ και ΣΥΡΙΖΑ) τα οποία ως κυβερνήσεις το έχουν συνδιαμορφώσει.

Ο εκπρόσωπος της Πανεπιστημονικής στη σχετική συνεδρίαση του ΔΣ καταψήφισε το κείμενο και τοποθετήθηκε στη σχετική συζήτηση ως εξής:

Το βασικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο ΕΛΓΑ είναι ότι όλες οι κυβερνήσεις μέχρι σήμερα διαμόρφωσαν και συντήρησαν **ένα πλαίσιο λειτουργίας του το οποίο στηρίζεται αποκλειστικά στις εισφορές των αγροτών.**

Με βάση τον τελευταίο σχετικό νόμο (3887/2010) της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ τον οποίο άφησαν μέχρι σήμερα άθικτο όλες οι επόμενες κυβερνήσεις (ΣΥΡΙΖΑ και ΝΔ), **η χρηματοδότηση του ΕΛΓΑ μειώθηκε** σε επίπεδα που δεν καλύπτουν ούτε τη μισθοδοσία των υπαλλήλων και τα λειτουργικά έξοδα του οργανισμού.

Παράλληλα, οι διαχρονικά εφαρμοζόμενοι κανονισμοί αποζημιώσεων του ΕΛΓΑ (φυτική παραγωγή και ζωικό κεφάλαιο) καλύπτουν ένα μικρό μόνο μέρος των κατηγοριών ζημιών που μπορούν να προκληθούν από φυσικές καταστροφές ή ασθένειες ενώ οι αποζημιώσεις **δεν καλύπτουν στο 100% τις ζημιές** και καταβάλλονται με σημαντική καθυστέρηση.

Παράγοντες που συντελούν στα χαμηλά ποσοστά κάλυψης των ζημιών είναι **η λειτουργία διαφόρων “συντελεστών απομείωσης” στον υπολογισμό των αποζημιώσεων** (πχ με βάση το άρθρο 7 του Κανονισμού Ασφάλισης Φυτικού Κεφαλαίου του ΕΛΓΑ από το ποσοστό ζημιάς του πορίσματος του ΕΛΓΑ αφαιρείται ένα 15% και η συνολική αξία που προκύπτει από τον τύπο υπολογισμού της ασφαλιζόμενης αξίας πολλαπλασιάζεται με τον συντελεστή 0,88).

Επιπρόσθετα, το γεγονός ότι ο ΕΛΓΑ αποζημιώνει **με όρους ασφαλιζόμενης αξίας και όχι πραγματικής παραγωγής** (και μάλιστα **με πλαφόν** μέχρι το 80% της ασφαλιζόμενης αξίας) συνεπάγεται ότι εκ των πραγμάτων σε πάρα πολλές περιπτώσεις δεν καλύπτονται ούτε καν τα καλλιεργητικά έξοδα του αγρότη, ιδιαίτερα σε συνθήκες εκτόξευσης του κόστους παραγωγής όπως σήμερα.

Οι Κρατικές Οικονομικές Ενισχύσεις - ΚΟΕ (πρώην Πολιτική Σχεδίαση Έκτακτης Ανάγκης - ΠΣΕΑ), που αποτελούν αρμοδιότητα του ΕΛΓΑ, αφορούν στη χορήγηση ενός βοηθήματος (και όχι αποζημίωσης) για απώλειες αγροτικού (φυτικού και παγίου) κεφαλαίου και την ανασύσταση της φυτικής παραγωγής. Στην ουσία πρόκειται για ορισμένα ψίχουλα που δίνονται με μεγάλη καθυστέρηση σε περιπτώσεις μεγάλων καταστροφών και είναι χαρακτηριστικό ότι τα τελευταία χρόνια δεν ξεπερνούν στα 15 εκατομμύρια ευρώ ετησίως όταν οι ζημιές από πυρκαγιές, πλημμύρες κλπ είναι ανυπολόγιστες.

Και εδώ ισχύουν μεγάλοι γενικοί και ειδικοί **περιορισμοί και ασφυκτικοί όροι και προϋποθέσεις** (με βάση τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΕΕ που έχουν συν διαμορφώσει διαδοχικά οι κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ – ΣΥΡΙΖΑ - ΝΔ) οι οποίες πετσοκόβουν τις ενισχύσεις των αγροτών.

Για παράδειγμα αποκλείονται από κάθε ενίσχυση όσοι παραγωγοί έχουν απολέσει, λόγω της πυρκαγιάς, λιγότερο από το 30% του συνολικού τους κεφαλαίου ενώ με τον ν. 4797/2021, με τον οποία ένα μέρος των ΚΟΕ υπάγεται στην **Κρατική Αρωγή**, μπαίνει τσεκούρι τουλάχιστο 50% στις αποζημιώσεις των «μη κατά κύριο επάγγελμα» αγροτών κ.λπ. . Επίσης δεν αποζημιώνονται κινητός εξοπλισμός (π.χ. τρακτέρ, φρέζες κ.λπ.), αντλιοστάσια, γεωτρήσεις κ.λπ.

Αλλά και **στον τομέα της προστασίας της αγροτικής παραγωγής** από καιρικά φαινόμενα και ασθένειες, της πρόληψης των επιπτώσεών τους, καταγράφεται σημαντική επιδείνωση της κατάστασης λόγω υποστελέχωσης των αρμόδιων υπηρεσιών, ιδιωτικοποίησης αρμοδιοτήτων και υποχρηματοδότησης έργων όπως αντιπλημμυρικών, πρόληψης πυρκαγιών και άλλων που δεν είναι ανταποδοτικά για το κεφάλαιο. **Την ώρα που δίνονται δισεκατομμύρια για Rafale το κράτος δεν διαθέτει ούτε ένα αεροπλάνο για την αντιχαλαζική προστασία και την δίνει εργολαβία σε ιδιώτες.** Να θυμηθούμε επιπλέον τι συμβαίνει με τη δακοκτονία που έχει πλήρως εκχωρηθεί σε ιδιώτες, τι συμβαίνει με τα προγράμματα εξυγίανσης της κτηνοτροφίας κλπ.

Αυτοί είναι οι νόμοι των κυβερνήσεων και της ΕΕ, με τους οποίους έρχονται μονίμως αντιμέτωποι οι πληγέντες από τις φυσικές καταστροφές αγροτοκτηνοτρόφοι. Αυτό είναι το κράτος που δουλεύει ρολόι για τους επιχειρηματικούς ομίλους, μοιράζοντας τους τα δισεκατομμύρια του Ταμείου Ανάκαμψης, εξασφαλίζοντας τους φορολογική ασυλία κ.α την ώρα που είναι παντελώς ανίκανο να προστατέψει την ανθρώπινη ζωή και τη λαϊκή περιουσία γιατί κριτήριο είναι το κέρδος.

Και όλα αυτά τη στιγμή που σήμερα λόγω της ανάπτυξης της επιστήμης και της τεχνολογίας υφίστανται μια σειρά από αντικειμενικές προϋποθέσεις για πρόληψη των καταστροφών και προστασία της παραγωγής.

Με βάση τη μέχρι σήμερα συζήτηση η κυβέρνηση της ΝΔ ανοίγει το θέμα ΕΛΓΑ όχι για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα των βιοπαλαιστών αγροτών, που πλήττονται από φυσικές καταστροφές και ασθένειες, αλλά με τη λογική ότι η προστασία της παραγωγής αποτελεί “ατομική” ευθύνη του αγρότη και για αυτόν τον λόγο προετοιμάζει το έδαφος για περαιτέρω μείωση της συμμετοχής του κράτους και ενίσχυση της ανταποδοτικότητας, δηλαδή για να πάρει ο αγρότης μια αποζημίωση θα πρέπει να πληρώνει παραπάνω εισφορές απ’ ότι σήμερα. Το ΓΕΩΤΕΕ με ευθύνη της πλειοψηφίας του ΔΣ αποδέχεται και επικροτεί αυτήν τη λογική.

Βασικοί άξονες της πρότασής μας είναι οι εξής:

- **Μείωση των ασφαλιστικών εισφορών που πληρώνουν οι αγρότες και σημαντική αύξηση της κρατικής χρηματοδότησης του ΕΛΓΑ.** Ο κρατικός προϋπολογισμός μπορεί να εξασφαλίσει έσοδα αυξάνοντας τη φορολογία των μεγάλων επιχειρήσεων (πχ μονοπώλια αγροτικών εισροών, μεταποίησης, εμπορίας αγροτικών προϊόντων κλπ).
- **Κάλυψη όλων των ζημιογόνων αιτίων χωρίς περιορισμούς και κόφτες.** Ο υπολογισμός των αποζημιώσεων να γίνεται με κριτήριο όχι την ασφαλιζόμενη αξία αλλά την πραγματική αξία της καταστραμμένης παραγωγής και του αγροτικού κεφαλαίου.
- **Πλήρης στελέχωση του ΕΛΓΑ** και του συνόλου των γεωτεχνικών υπηρεσιών με μόνιμο προσωπικό, μονιμοποίηση των συμβασιούχων και εξασφάλιση όλων των απαραίτητων μέσων για το εκτιμητικό, ελεγκτικό αλλά και συμβουλευτικό έργο που πρέπει να έχουν οι υπηρεσίες. Άμεση καταβολή των αποζημιώσεων. Διαφωνούμε με την λογική της ηγεσίας του ΓΕΩΤΕΕ για επιλογή εκτιμητών, εκπαιδευτών, ελεγκτών κλπ μέσω μητρώων που θα τηρεί το επιμελητήριο.
- **Να εξασφαλιστεί πρόληψη των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών με βάση τις σύγχρονες δυνατότητες** που προκύπτουν από την ανάπτυξη της τεχνολογίας και της επιστήμης.